

193 BANKLÅNET

Morgonbladet n:o 157, 10. VII 1878

Banklånet lærer stannat vid ett kreditiv hos vårt lands kända förlagsfirma, huset Rothschild i Frankfurt. Detta är i dubbelt afseende fägnande. Ty ett sådant kreditiv kan begagnas eller icke, till större eller mindre belopp, och åter liqvideras inom kortare termin.

Man lemnade 1868 sagde firma för huset Erlanger, som hade en vigilerande emissarie här på platsen och öfverbjöd sin öfverman. Men
10 såsom motses kunde gjorde det med honom kontraherade lånet fiasco, en utgång, hvilken en firma sådan som huset Rothschild aldrig tillåter. I stället uppgjordes då det så hedrande s. k. »premielånet», hvilket icke är något premielån, utan helt simpelt ett lotteri på lång sigt. Af ett sådant hus som Rothschild fås deremot pengar inom två veckor, antingen lånet går väl eller illa. Ty i senare fallet tager firman obligationerna genast ur marknaden. Det går dess ära för när, att ett papper, som utgifves under dess auspicer, ratas på börserna. Smått folk deremot hvarken äro så ömtåliga eller hafva de rygg att vara det.

Kreditivet säges vara på eventuelt fem miljoner och lærer erhållits på
20 behagliga vilkor, hvarmed dock icke bör förstås sådane, att banken genom återutlåning skulle kunna betäcka kostnaden. Det torde derföre endast utgöra en reserv för gulduppköp. Onekligt är, att detta guld blefve dyrt. Skulle kommunikationsfondens utrikes tillgodohafvanden kunnat begagnas, hade redan en enkel ränta af 4 % gifvit fonden vinst. Hvad som hindrat, synes vara en hemlighet.

Bankstyrelsen torde väl dock sätta sin ära i att öfvergå till den med så stor pomp införda guldmyntfoten utan effektivt lån. Aldranyaste reglementet för banken är utfärdadt den 27 juni. Nytt är detsamma väl icke från topp till tå. Men det innehåller ett antal nyheter, och man har
30 velat undvika att öka samlingen af tilläggsförfattningar under den nya regimen.

Bland dessa nyheter är stadgandet i § 6, att till bankens metalliska valuta »räknas ej blott Bankens metalliska kassa *jemte silfver, efter dess å världsmarknaden gällande pris*, utan ock» o. s. v. Detta vill säga, att banken får utgifva sedlar äfven mot silfver utöver det silfver i plants, som får till 1/5 del ingå i metalliska kassan. Nu har banken ledigt silfvermynt till 5 å 6 miljoner. Detta blir alltså en betydlig tillökning i bankens förmåga att bistå den perikliterande industrin. Lyckligtvis stiger optimismen i utlandet med än större fart, än Ryska sedeln, så att
40 någon lindring i trångmålet är att motse. Banken borde alltså, i följd af den plötsligt ökade valutan för sedelutgifningen, egt större frihet att begagna någon del af sina utländska valutor för gulduppköp.

Misstager jag mig icke, så tillkom vid landtdagen äfven nyss citerade stadgande lappningsvis. Glädjande är dock, att detsamma hann fram ännu i rätt tid. Principielt vore det väl beningt att göra skiljemynt till valuta för sedelutgifning. Men under förevarande förhållande, då banken stannat med miljoner eljest gagnlost och räntelöst silfvermynt på hand, måste stadgandet anses vara fullkomligt berättigadt, då ju det lediga silfret efter marknadspris kan förvandlas till guld – om också
50 myntet med någon omgång och förlust, som vid åsättandet af dess valutavärde torde tagas i beräkning.

In summa: guldmyntfoten har nu kommit på stadig fot, de vigter oaktadt, hvilka utskott och ständer fästade vid dess unga ben. Någon fara för, att den icke skulle lära sig marschera, har visst aldrig funnits. Men alla barn i början.

J. V. S.